

§4. ĐƠN THỨC ĐỒNG DẠNG

A - MỤC TIÊU

HS cần đạt được :

- Hiểu được thế nào là hai đơn thức đồng dạng.
- Biết cộng, trừ các đơn thức đồng dạng.

B - NHỮNG ĐIỂM CẦN LƯU Ý

- GV cần nhấn mạnh phần biến giống nhau khi đơn thức đã thu gọn (có thể thứ tự của các biến không giống nhau). Chẳng hạn x^2y và yx^2 . Một số HS có thể còn mắc sai lầm, chẳng hạn như còn hiểu sai là x^2y và xy^2 ; hoặc x^2 và x^3 có phần biến giống nhau.

- GV có thể nói thêm cho HS : thông thường, trong đơn thức được ghi theo thứ tự các biến $x, y, z, \dots$, chẳng hạn $xy^2z\dots$

45

Viện học sĩ, Binh bộ thượng thư kiêm Chuông sử quan, Nhân nguyên hầu. Ông là người chép sử đầu tiên của nước ta, người đã nổi tiếng thần đồng từ khi còn là học trò. Bộ Đại Việt sử kí là bộ sử đầu tiên gồm 30 quyển được biên soạn khi vị quan văn mới ngoài 40 tuổi. Khi ông dâng bộ Quốc sử đồ sộ lên ngai rồng, bá quan văn võ vô cùng kinh ngạc khi thấy tướng quốc Thái úy trẻ tuổi lừng danh Trần Quang Khải kính cẩn nghiêng mình trước Hàn lâm học sĩ Lê Văn Hưu – thầy học của mình – và đỡ lấy bộ Quốc sử chuyển dâng nhà vua.

Hơn hai trăm năm sau, dưới triều Lê Thánh Tông (1460 – 1497) nhà sử học Ngô Sĩ Liên trong Đại Việt sử kí toàn thư đã chép lại mấy dòng về sự kiện vinh quang này.

GV có thể tham khảo thêm ở cuốn "Danh nhân đất Việt" tập 1 ; Nhà xuất bản Thanh niên – Hà Nội 1989.

E - TÀI LIỆU BỔ SUNG

GV có thể cho HS làm thêm các bài tập ở §4, chương IV, SBT Toán 7 tập hai.

Cuốn "Danh nhân đất Việt" tập 1 ; Nhà xuất bản Thanh niên – Hà Nội 1989.

C - GỢI Ý DẠY HỌC

- GV có thể trình bày như SGK. Chia lớp thành các nhóm (theo đơn vị tổ HS).
- Thi viết nhanh nhằm qua thực hành làm cho HS tự tìm ra dấu hiệu các đơn thức đồng dạng với nhau và làm cho tiết học sôi nổi hơn.
- Việc thảo luận nhóm (hoặc tổ) như được trình bày ở [?2], SGK, giúp HS phân biệt kĩ hơn dấu hiệu các đơn thức đồng dạng. Cụ thể là ta chỉ cần quan tâm đến phần biến có giống nhau hay không?

Ngoài ra, có thể cho các em tự lấy các ví dụ về các đơn thức đồng dạng.

Đối với HS khá, giỏi, có thể cho thêm một số đơn thức chưa thu gọn mà sau khi thu gọn dễ thấy chúng đồng dạng.

Chẳng hạn : $\frac{1}{3}xyz.x^2$; $5x^2yzx$; $2xz.y.x.x$.

Cuối giờ nếu còn thời gian cho HS "Thi viết nhanh" dưới hình thức trò chơi, đòi hỏi HS vừa phản ứng nhanh, tập trung chú ý theo dõi đơn thức do tổ trưởng của mình đề ra để viết cho đúng.

D - HƯỚNG DẪN GIẢI BÀI TẬP SGK

Bài 15. Nhóm 1 : $\frac{5}{3}x^2y$; $\frac{-1}{2}x^2y$; x^2y ; $\frac{-2}{5}x^2y$.

Nhóm 2 : xy^2 ; $-2xy^2$; $\frac{1}{4}xy^2$.

Nhóm 3 : xy .

Bài 16. $155xy^2$.

Bài 17. Tính tổng và hiệu của biểu thức đã cho, ta được kết quả $\frac{3}{4}x^5y$ và $-\frac{3}{4}$ là giá trị của biểu thức vừa tìm được tại $x = 1$ và $y = -1$.

Bài 18. HS cần điền được ô chữ : LÊ VĂN HƯU.

GV có thể nêu thêm về danh nhân Lê Văn Hưu nhằm góp phần giáo dục toàn diện cho HS và làm cho tiết học Toán thêm hấp dẫn.

Lê Văn Hưu, quê ở Phủ Lí, huyện Đông Sơn, phủ lộ Thanh Hoá, nay là làng Rị, xã Thiệu Trung, huyện Thiệu Hoá, Thanh Hoá. Ông là Hàn Lâm